

Advies over het effect op grote meeuwen van het verharden en exploiteren van een terrein te Zeebrugge

Adviesnummer:	<u>INBO.A.3794</u>
Auteur(s):	Eric Stienen
Contact:	Lieve Vriens (lieve.vriens@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	ANB-INBO-2019-16
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos VAC Herman Teirlinck T.a.v. Veerle Versteirt Havenlaan 88 bus 75 1000 Brussel veerle.versteirt@vlaanderen.be

Dr. Maurice Hoffmann
Administrateur-generaal wnd.

Aanleiding

Naar aanleiding van de passende beoordeling voor het verharden en exploiteren van een terrein langs het Albert II dok te Zeebrugge heeft het Agentschap voor Natuur en Bos vragen over het effect van deze ontwikkeling op de meeuwenpopulatie / het vogelrichtlijngebied. Het betreft de achterliggende zone van de kaaimuur die actueel in aanbouw is door het havenbedrijf MBZ¹. Het terrein is reeds verschillende jaren niet meer in gebruik door meeuwen, en actueel sterk verruigd en zowel verstoord door de aanleg van de kaaimuur als de bestaande activiteiten. Ook predatie zal daar een rol spelen.

Vraag

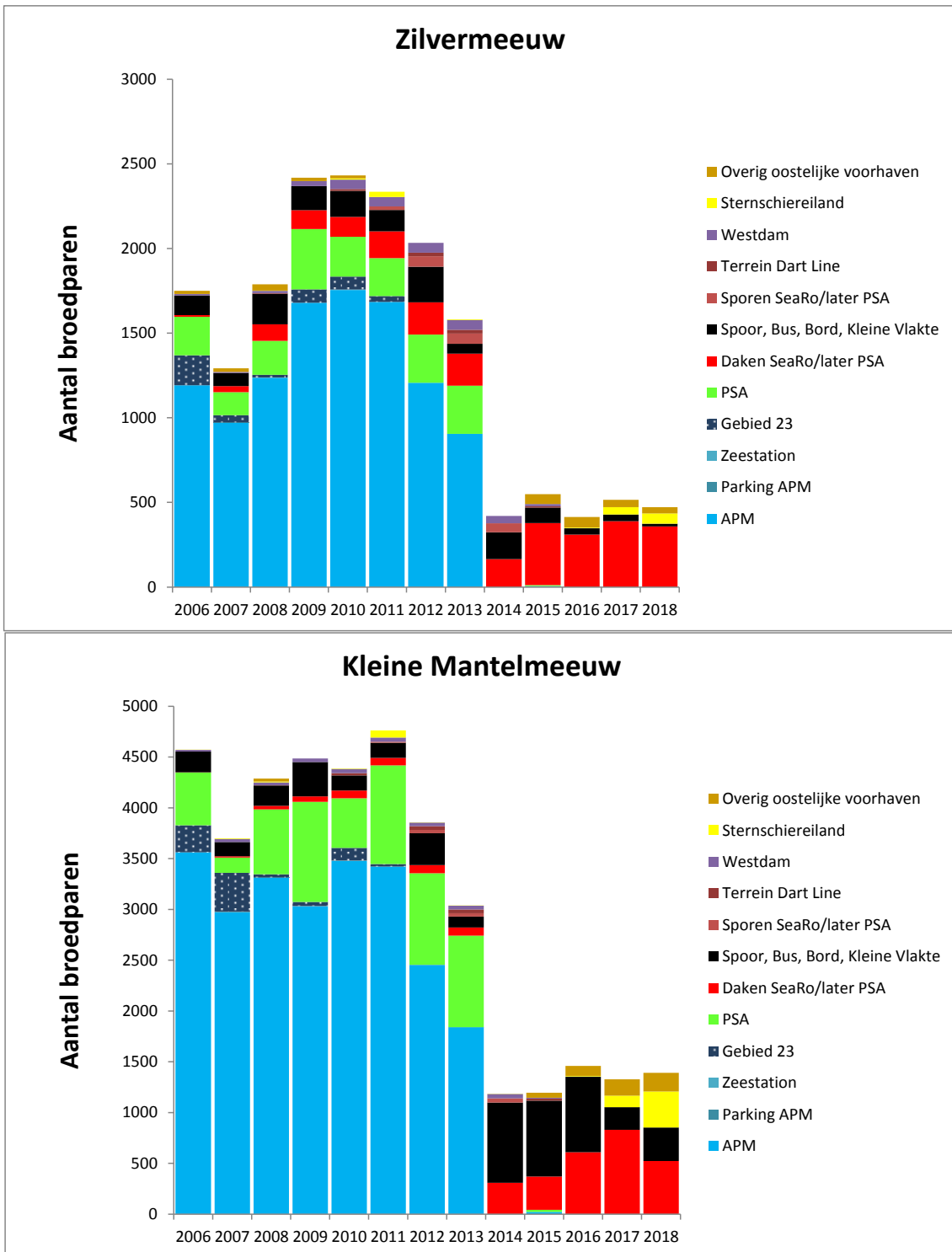
1. Wat is het effect van het verharden en exploiteren van een terrein langs het Albert II dok te Zeebrugge? De exploitatie houdt het tijdelijk stockeren van goederen/wagens in afwachting van verder transport in.

Toelichting

Het betreffende terrein maakt onderdeel uit van het voormalige broedgebied 'PSA' (Figuur 1). Hier broedden in de periode 2006-2013 gemiddeld 244 paar zilvermeeuwen en 694 paar kleine mantelmeeuwen, waarvan naar schatting 75% in het te verharden gebied waarvan sprake is in onderhavig advies. Voor beide soorten was het een belangrijk broedgebied binnen het Zeebrugse havengebied en een gebied waar nog verdere populatiegroei mogelijk was. In 2011 werden hier voor het eerst vossen gezien tijdens het broedseizoen en was er ook een vossenburcht aanwezig. De vossen hadden in eerste instantie een beperkte invloed op de meeuwen. In 2011 en 2012 was slechts sprake van een beperkte predatie van eieren en er werden wat adulte vogels doodgebeten. In 2013 werden vrijwel alle kuikens gedood door de vos. Door de aanhoudende verstoring hielden de meeuwen het in 2014 voor gezien. In de periode 2014-2018 kwamen er nauwelijks meer meeuwen tot broeden. Weliswaar bleven veel broedvogels die daar lange tijd een territorium hadden gehad nog enkele jaren terugkeren, maar ze kwamen quasi niet meer tot broeden. De enkele broedparen die wel tot broeden kwamen, werden reeds in de vroege eifase verstoord door de vos. De vos is nog steeds aanwezig op de terreinen en ondertussen zijn grote delen van het gebied ook sterk verruigd waardoor het grotendeels ongeschikt is om te broeden.

Momenteel is het gebied dus in het geheel niet belangrijk als broedgebied voor grote meeuwen en dus zal de verharding en de exploitatie ervan geen gevolgen hebben voor de Zeebrugse meeuwenpopulatie, noch voor de Vlaamse populatie. Bijgevolg zal de verharding en de exploitatie ook geen effect hebben op het naburige SBZ-V "Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist". Ware het niet dat het gebied bestemd is als haveninfrastructuur zou het evenwel, mits enkele aanpassingen (plaatsen van een hekwerk tegen de vos en verwijderen van de vegetatie), uiterst geschikt zijn als permanent broedgebied voor grote meeuwen. Het ligt immers in de nabijheid van de resterende broedpopulaties, is van voldoende omvang om een populatie van tenminste 1000 (tot mogelijk zelfs 1500) broedparen te herbergen en er is weinig overlast voor de bevolking of havenactiviteiten. Als dusdanig is het één van de weinig gebieden in Vlaanderen met grote potenties voor de instandhouding van de kleine mantelmeeuw. Ook in het advies van Stienen & Pollet (2016) wordt het inrichten van resterende braakliggende terreinen in de haven van Zeebrugge als één van de belangrijkste maatregelen naar voren geschoven om aan de instandhoudingsverplichting van kleine mantelmeeuw te kunnen voldoen.

¹ smart mobility-bedrijf Be-Mobile en het havenbestuur van Zeebrugge

Figuur 1. Veranderingen in de verspreiding van het aantal broedparen van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw over de verschillende deelgebieden in de voorhavens van Zeebrugge in de periode 2006-2018. Het gebied waarover sprake is in dit advies is weergegeven in groen en wordt 'PSA' genoemd. Figuur 2 toont de ligging van de respectievelijke deelgebieden.

Figuur 2. Kaart van de voorhaven van Zeebrugge met aanduiding van de belangrijkste broedgebieden voor grote meeuwen.

Conclusie

Omdat het gebied al jaren niet of nauwelijks meer gebruikt wordt als broedgebied, zal het verhard en exploiteren van het terrein langs het Albert II dok te Zeebrugge geen negatieve gevolgen hebben voor de meeuwenpopulatie in Zeebrugge, noch die in Vlaanderen. Ook de broedvogels in het nabij gelegen SBZ-V "Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist" zullen er geen hinder van ondervinden.

Wel betekent het verhard van het gebied dat er een potentieel alternatief broedgebied verloren gaat. Het zou mits enkele aanpassingen die predatie door vos zouden verhinderen, dienst kunnen doen voor de opvang van kleine mantelmeeuwen in het kader van hun instandhouding.

Referenties

Stienen E. & Pollet M. (2016). Aanvullend advies over de ecologische randvoorwaarden voor broedgebieden van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw. Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO.A.3449). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.